

PISKORZ (14) *sb m*

-órz; -orz-, [-órz-].

sg N piskorz (9). ◇ *A* piskorza (2). ◇ *L* piskorzu (1). ◇ *pl N* piskorze (1). ◇ *A* piskorze (1).

Sł stp, Cn notuje, Linde także XVII – XVIII w.

zool. Misgurnus fossilis (L.) (Rost.); ryba z rodziny piskorzowatych (Cobitidae) o giętym, wydłużonym ciele, bardzo zwinna; saxatilis Mymer¹; teucha FalZioł; mustela flaviatilis, ophidion Cn (14) : Mymer¹ 37v; A to ielt Piłkorz, błotem żywie więczey, miefzka w iezierze á nie w rzecze/ albo theż y w łtawie FalZioł IV 40a, +7c, IV 40a, 44a; [Żydzi] Ryby żadney nie iedzą ktora łufki niema/ iáko Węgorz/ Szliż/ Ninog/ Piłkorz BielKron 465; [kozieł] Zyadł piłkorzá żywého/ piłkórz niecierpliwy Strawięnia nieczekáiąć/ przepadł [= przeniknął] przezeń żywy. KochFr 124, 124 [2 r.]; Będąc wierże iedno fię z tey czáłze nápiy skorze. (-) Echo. Ná piłkorze. KlonŻal E4.

Przysłowia: y dzień mu [urzędnik chłopu] robotny odpuści: á Pánu wżędy piłkórz. Strum L4v; [Ali wszystko szło podług woli Ich Mości, a nam przedsię piskorz PismaPolit 539].

[Iáwna to/ że w mętney wodzie prędzey fie piłkórze łowią MalaspJan F3v (Linde).]

Zwrot: »wiercić się, kręcić się jako piskorz« [szyk zmienny] (1:1): A iefliżeby śwárząc á kręcąc fye Kácérz/ w śwarze przed prawdą/ iáko piłkórz pokropióny fołą/ pozwaláci [mieć] Kápłaná/ ále nie tego z Rzymu/ [...] mówże mu ty táko: [...] OrzQuin Aa2v; RejAp 136v; [gdy Pan przydzie w frogim Máyeftacie swoim/ przed kthorym drudzy iáko piłkorze gdy ich fołą pofołi/ wiercieć fie będą/ [...] poczuią w ten czás grzełznicy czemu theraz wierzyć nie chcą GilPos 147].

LW